

معاون وزیر صمت: تمام محدوده‌هایی که به عنوان پهنه‌های اکتشافی به بخش حاکمیتی واگذار شده بود تعیین تکلیف و حدود ۳۷۰ هزار کیلومتر مربع پهنه اکتشافی آزاد شد

عکس: ایرنا

«ایران اقتصادی» از فصلی نوین در احیای ظرفیت معادن گزارش می دهد

جهش ۸۲ درصدی صادرات معدنی

معادن

در استان گیلان، پذیرش ۳۶ پرونده در روند صندوق بیمه سرمایه‌گذاری و پایش ۲۲۲ معدن احیا شده طی سال ۱۴۰۱ در ۱۱ استان انجام شد.

براین اساس در راستای رفع موانع معادن و صنایع معدنی، معرفی ۵۹ بسته پیشنهادی سرمایه‌گذاری شامل ۲۲۹ محدوده در اختیار ادارات کل صمت استان‌ها برای طرح احیا، فعال‌سازی و توسعه معادن کوچک‌مقیاس مدنظر قرار گرفت. همچنین در این روند، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی اقدامات زیرساختی شامل ۱۸ طرح در حال اجرا، یک طرح در دست مناقصه پیمانکار و نیز ۲۴ طرح در حال مطالعه دارد.

تسحق ۵۰ همت سرمایه‌گذاری

یکی دیگر از اقدامات دولت سیزدهم در حوزه معدنی که سال گذشته به مرحله اجرا رسید، تکمیل و راه‌اندازی ۱۰ طرح بزرگ معدن و صنایع معدنی به ارزش سرمایه‌گذاری ۵۰ همت (یک‌هزار میلیارد تومان) بود که برای ۳ هزار و ۵۰۰ نفر اشتغالزایی ایجاد کرد. تعدادی از این طرح‌ها شامل ابرپروژه آهن اسفنجی (زمزم ۳) فولاد خوزستان به ظرفیت تولید یک میلیون و ۷۶۰ هزار تن، کنسانتره مس درلو به ظرفیت تولید ۱۱۰ هزار تن، واحد دوم آهن اسفنجی فولاد بافت به ظرفیت تولید ۸۰۰ هزار تن، ابرپروژه آهن اسفنجی

بهره‌برداری از پتانسیل معادن منجر به تقویت و توسعه سایر صنایع وابسته می‌شود؛ ضمن اینکه صادرات در این بخش به بهبود اقتصاد و آرزوی در کشور منجر خواهد شد. بخش معدن به قدری در اقتصاد کشور مهم است که در برنامه توسعه هفتم این بخش باید به رشد ۱۳ درصدی دست پیدا کند. این موارد در حالی مطرح است که دولت شهید جمهور آیت‌الله رئیسی از همان ابتدای فعالیت خود برای کاهش وابستگی به درآمد‌های نفتی، استفاده مطلوب از سایر ظرفیت‌های اقتصادی نظیر معادن را مدنظر قرار داد و توانست دستاوردهای قابل‌تأملی را محقق سازد.

تمرکز بر رونق معادن کوچک

بر اساس آخرین آمار از سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی، در سال گذشته ۳۵۷ معدن کوچک‌مقیاس احیا، فعال‌سازی و توسعه پیدا کرد که از این تعداد ۲۷۳ معدن احیا و ۸۴ معدن نیز توسعه یافت. احیا و توسعه این معادن منجر به اشتغالزایی بیش از یک‌هزار و ۴۰۰ نفری به صورت مستقیم شد؛ البته در راستای رفع موانع تولید از واحدهای معدنی، اقداماتی از جمله شناسایی و رفع موانع تولید برای ۱۹ واحد معدنی

طوبی، توسعه آهن و فولاد گل‌گهر به ۶۰۰ هزار تن، فولتاسیون سرباره مس سرچشمه به ظرفیت تولید ۷۰ هزار تن و تولید تختال (شمش) فولاد سفید دشت به ظرفیت تولید ۸۰۰ هزار تن بود. همچنین بخش دیگر این طرح‌های معدنی، تجهیز معدن و راه‌اندازی بزرگ‌ترین طرح تولید کنسانتره در خاورمیانه در «مهدی‌آباد» به ظرفیت تولید ۲۰۰ هزار تن، کارخانه فولادسازی ریزین به ظرفیت ۳۵۰ هزار تن، همچنین طرح‌های هیدرات ویژه به ظرفیت تولید ۳۵۰ هزار تن و راه‌اندازی مرحله اول فیلتراسیون گل قرمز شرکت آلومینای ایران به ظرفیت تولید ۳۴۰ تن بود.

توسعه زیرساخت‌ها در اولویت

این گزارش می‌افزاید: سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی در راستای تأمین زیرساخت‌های معدنی در سال گذشته بیش از ۱۶ هزار میلیارد ریال برای ایجاد، تکمیل و توسعه زیرساخت‌های معدن و صنایع معدنی کشور صرف کرد که از این مبلغ، ۱۴ هزار میلیارد ریال آن از محل منابع داخلی صرف سازمان بوده و مابقی هزینه‌های صرف شده از منابع عمومی و حقوق دولتی معادن تأمین شد.

این طرح‌ها در ۱۶ طرح در ۱۱ استان کشور شامل سمنان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویراحمد، مازندران، فارس،

سال	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲
ارزش صادرات معادن و صنایع معدنی در دولت روحانی و شهید ابراهیم رئیسی	۷۷۶	۷۱۵	۷۱۵	۷۰۰	۸۰۰	۹۰۰	۸۰۰	۷۰۰	۶۰۰	۱۳۰۰	۱۳۰۰
میلیون دلار	۵۷۶	۵۱۵	۵۱۵	۵۰۰	۶۰۰	۷۰۰	۸۰۰	۹۰۰	۱۰۰۰	۱۳۰۰	۱۳۰۰
میلیون دلار	۵۷۶	۵۱۵	۵۱۵	۵۰۰	۶۰۰	۷۰۰	۸۰۰	۹۰۰	۱۰۰۰	۱۳۰۰	۱۳۰۰

ارزش صادرات معادن و صنایع معدنی در دولت روحانی و شهید ابراهیم رئیسی

سال ۱۳۹۲ ۱۳۹۳ ۱۳۹۴ ۱۳۹۵ ۱۳۹۶ ۱۳۹۷ ۱۳۹۸ ۱۳۹۹ ۱۴۰۰ ۱۴۰۱ ۱۴۰۲

تلاش‌های تهران – مسکو در ایجاد نظم نوین جهانی به سرانجام می‌رسد

ضرورت افزایش مبادلات تجاری ایران و روسیه

گفت‌وگو

انجام پرداخت‌ها با ارز ملی

وی یادآور شد: یک سازمان مهم دیگر که به همان اندازه حائز اهمیت می‌باشد، شانگهای است که ایران به منظور گسترش حیطه کنسولگری خود از جمله با استان‌های جنوبی، هماهنگی خواهیم کرد. همچنین درباره برنامه‌های سرکنسولگری روسیه در مناطق اصفهان باید اشاره کنم که کار با اتاق‌های بازرگانی، مراکز آموزش عالی و مذهبی در برنامه کاری ما قرار دارد.

تلاش برای تدوین نقشه‌راه

سرکنسول روسیه اظهار داشت: برنامه این سرکنسولگری برای توسعه روابط دوجانبه، شامل کمک به طرفین در گسترش مجموعه‌ای از روابط دوجانبه سودمند میان استان اصفهان و جمهوری تاتارستان، از جمله هماهنگی تدوین نقشه راه همکاری این مناطق است. ژیلتسوف خاطرنشان کرد: در برنامه‌ها همچنین اقداماتی برای افزایش روابط شهرهای خواهرخوانده سن پترزبورگ و اصفهان، نظیر برگزاری جشن به مناسبت بیستمین سالگرد عقد تفاهنامه خواهرخواندگی در پاییز سال جاری، در نظر گرفته شده است. ما قصد داریم در روند توسعه روابط مناطق مختلف روسیه با سایر استان‌های کنسولگری‌های نظیر یزد و کرمان

تحرک ایجاد کنیم. وی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: با همراهی سفارت‌مان در تهران، با وزارت امور خارجه ایران به منظور گسترش حیطه کنسولگری خود از جمله با استان‌های جنوبی، هماهنگی خواهیم کرد. همچنین درباره برنامه‌های سرکنسولگری روسیه در مناطق اصفهان باید اشاره کنم که کار با اتاق‌های بازرگانی، مراکز آموزش عالی و مذهبی در برنامه کاری ما قرار دارد.

خواهرخواندگی روی کاغذ نباشد

ژیلتسوف در پاسخ به پرسشی درباره امکان امضای تفاهنامه خواهرخواندگی بین اصفهان و شهرهای روسیه گفت: فدراسیون روسیه متشکل از ۸۹ فدرال است که هر کدام به نوعی قابل توجه هست و ویژگی‌های خاص دارند. من معتقدم که همکاری‌ها یا روابط خواهرخواندگی در وهله اول باید میان فدرال‌هایی که نوعاً اشتراکاتی با اصفهان دارند، ایجاد شود. در واقع چیزی که برای دو طرف جالب و سودمند باشد. وی ادامه داد: این ارتباطات نباید صرفاً در حد یک بیانیه روی کاغذ باشد، اما متأسفانه اغلب همین طور است در صورتی که این ارتباطات باید منفعی به همراه داشته باشد. سرکنسول روسیه گفت: در حال حاضر اصفهان در حال بسط و توسعه همکاری با شهر خواهرخوانده سن پترزبورگ و جمهوری

مقابل، ممکن بود تعدادی از این معادن از چرخه تولید خارج و راکد شوند؛ علاوه بر این موضوع، بحث دیگر مربوط به معادن فاقد بهره‌بردار یا با محدوده‌های اکتشافی بود که مکتشف نداشتند؛ ممکن بود مکتشف به دلیل عملکردش خلعت شده یا مشکلاتی برای او پیش آمده و محدوده را رها کرده باشد که برای این معادن باید مزایده برگزار می‌شد. بر این اساس سال گذشته مزایده‌های بسیاری برگزار شد که تعداد زیادی از این مزایده‌ها برنده داشت و این محدوده را در اختیار گرفت. معاون وزیر صمت تأکید کرد: در واقع علاوه بر احیای سالی ۵۰۰ معدن، حدود یک‌هزار معدن هم از طریق مزایده صاحب بهره‌بردار شد که در نهایت این معادن توسط همین بهره‌برداران فعال شدند. براین اساس طی سه سال گذشته ۱۵۰۰ معدن احیا شدند.

کاهش تورم تولیدکننده معادن

محتشمی پور افزود: در زمستان ۱۴۰۰ با بررسی تعداد پروانه‌های اکتشافی فعال، متوجه شدیم تقریباً پروانه ۴ هزار محدوده اکتشافی منقضی شده است که باید تعیین تکلیف می‌شد؛ در همین رابطه این محدوده‌ها ساماندهی شد. در حال حاضر محدوده‌های اکتشافی که از سال‌های قبل به دلایل عمدتاً حقوقی باقی مانده بود به حدود چندصد محدوده رسید. نکته دیگر اینکه پیش از سال ۱۴۰۰ بخش معدن وارد آمار و ارقام شده بود که بنا به گزارش‌ها و آثار موجود، این روند برگشت و ما شاخص‌های مثبت را در بخش معدن شاهد بودیم. در واقع نمی‌خواهم بگویم هم‌اکنون آمار و ارقام موجود افتاح‌کننده یا آنچه مطلوب است محقق شده، اما باید اعلام داشت شاخص تورم تولیدکننده در بخش معدن که در ابتدای دولت سیزدهم بالاتر از میانگین کل صنعت بود در حال حاضر به پایین‌ترین حد رسیده است.

تعیین تکلیف پهنه‌های حاکمیتی

معاون وزیر صمت با اشاره به اینکه در بخش اکتشافات حاکمیتی، سال گذشته تقریباً تمام محدوده‌هایی را که به عنوان پهنه‌های اکتشافی به بخش حاکمیتی واگذار شده بود تعیین تکلیف کردیم، اظهار داشت: حدود ۳۷۰ هزار کیلومتر مربع پهنه اکتشافی آزاد شد که در نیمه اول امسال مابقی هم آزادسازی

در حال حاضر کمتر از ۱۵۰ پروانه معدنی بخش دولتی و بیش از ۱۲۰۰ پروانه اکتشافی بخش خصوصی داریم؛ یعنی حدود ۱۰ برابر در بخش خصوصی فعالیت‌های معدنی بیشتر از بخش دولتی است

می‌شود و بر این اساس تمام پهنه‌های حاکمیتی تعیین تکلیف می‌شوند. البته از دل این مطالعات پهنه، نزدیک به ۶۵۰ پروانه اولیه با ذخایر بالا شناسایی شد. بدین ترتیب باید مجوزهای لازم برای عملیات تفصیلی و اکتشافات تکمیلی آن صادر و بعد از آن ظرف یک‌ماه زمانی چند ساله کار شناسایی این ذخایر تکمیل شود که در نهایت شاهد یک موج جدیدی از تعیین تکلیف محدوده‌های معدنی با ظرفیت بالا در کشور خواهیم بود. محتشمی پور افزود: در حال حاضر کمتر از ۱۵۰ پروانه معدنی بخش دولتی و بیش از ۱۲۰۰ پروانه اکتشافی بخش خصوصی داریم؛ یعنی حدود ۱۰ برابر در بخش خصوصی فعالیت‌های اکتشافی معدنی بیشتر از بخش دولتی شکل گرفته است.

دغدغه ارزشمند قابل تأمل

براساس این گزارش، تمرکز بر استفاده از ظرفیت معادن یکی از راهبردهای دولت سیزدهم برای کاهش وابستگی به درآمد‌های نفتی به شمار می‌آید و با توجه به این موضوع جلوگیری از خام‌فروشی معادن دغدغه‌ای بود که همواره «شهید جمهور رئیسی» بر آن تأکید داشت. وی معتقد بود: به هیچ عنوان نباید خام‌فروشی بخش معدن را داشته باشیم. بخش معدن باید بتواند در اقتصاد ملی نقش موتور محرکه و پیشران خود را از طریق تأمین منابع معدنی مورد نیاز داشته باشد. ایران پایین‌ترین میزان صادرات مواد معدنی در بین اغلب کشورهایی که در بخش معدن شناخته می‌شوند، دارد.

واگذاری ویژه به عموم مردم

فراخوان واگذاری معادن کشف شده با خطرپذیری پایین بزودی برگزار می‌شود. حسام مقدملعی معاون سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) گفت: در این فراخوان شرکت‌های خصوصی دارای صلاحیت فنی و مالی، می‌توانند در روند واگذاری معادن کشف شده به منظور سرمایه‌گذاری و توسعه مشارکت کنند. وی با بیان اینکه این فراخوان طی هفته‌های آینده برگزار می‌شود، تأکید کرد: معادن فوق حاصل سال‌ها فعالیت اکتشافی این سازمان است و خروجی قابل توجهی داشته که با همکاری سایر نهادهای انجام شده است.

تجارت ۵ میلیارد دلاری ایران و چین در ۴ ماه

کمرك چین از ۵۷ میلیارد دلار این کشور با ایران در ۴ ماهه نخست سال جاری میلادی خبر داد. این رقم نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش ۳ درصدی داشته است. ارزش مبادلات دو کشور در ماه‌های ژانویه تا آوریل سال ۲۰۲۳ بالغ بر ۵ میلیارد و ۲۳۱ میلیون دلار اعلام شده بود.

واردات چین از ایران در ۴ ماهه نخست ۲۰۲۳ با افزایش ۲ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه شده و به ۱ میلیارد و ۵۴۸ میلیون دلار رسیده است. چین در مدت مشابه سال قبل ۱ میلیارد و ۵۲۳ میلیون دلار کالا از ایران وارد کرده بود.

اما ارزش صادرات چین به ایران در ۴ ماهه ۲۰۲۳ با کاهش ۵ درصدی مواجه شده و به ۳ میلیارد و ۵۰۹ میلیون دلار رسیده است. چین در ماه‌های ژانویه تا آوریل سال قبل ۳ میلیارد و ۷۰۸ میلیون دلار کالا به ایران صادر کرده بود.

مفید واقع شود. به عنوان مثال شهرهای ناواکونزتسک و لیبیتسک. وی افزود: ارتباط با شهر تومسک هم خالی از لطف نیست. تومسک یکی از بزرگترین شهرهای علمی روسیه است. یکی از شهرهای پیشنهادهی من برای خواهرخواندگی ولیکی نووگوراد شهری با تاریخ بسیار غنی است. به گفته وی، از طریق ولیکی نووگوراد، مسیر تجاری معروف «از وارنگین به یوانان» می‌گذشت. در این شهر، اولین ساختار دولتی روسیه ایجاد شد. در حال حاضر ولیکی نووگوراد یکی از قطب‌های مسیرگردشگری «حلقه طلایی روسیه» است. فهرست شهرهای پیشنهادی برای همکاری را می‌توانم همین طور ادامه بدهم چرا که کشور ما در زمینه تجارت با اصفهان برخوردار هستند.

خانهای تجارت ایران در روسیه

سرکنسول روسیه گفت: همچنین باید به فعالیت تجارت خانه‌های ایران در روسیه اشاره کرد. این تجارتخانه‌ها در مسکو، کازان، ماخاچ قلعه و آستراخان دار شده است و افتتاح چنین مؤسسه‌ای در شهرهای دیگر نظیر ساراتوف و چلیابینسک در دستور کار است. وی اظهار داشت: در ایران، تولیدکنندگان محصولات مختلف از چنین فضایی برخوردار نیستند. ابتکار عمل طرف روس در این خصوص البته مهم است. فکر می‌کنم که اینجا هم باید نوعی موازنه و برابری وجود داشته باشد. ژیلتسوف گفت: یقین دارم که در آینده سرمایه‌گذاری می‌کند و دولت باید شرایط صادرات را مهیا شود می‌تواند در بازارهای جهانی افزایش صادرات داشته باشد. همچنین اگر سرمایه‌گذار از صادرات مطمئن باشد سرمایه‌گذاری می‌کند و دولت باید شرایط صادرات را مهیا کند. دبیر انجمن زغال‌سنگ بیان داشت: سال ۱۴۰۱ به علت جنگ روسیه و اوکراین، قیمت زغال سنگ در دنیا بالا رفت و بازار زغال سنگ رونق گرفت و در این شرایط بود که حدود ۴۰۰ میلیون دلار سهم صادرات زغال سنگ کشور شد.

اخبار

بازار سازی جدید صادرات

ایران به اندونزی

بازار اندونزی ۲۷۰ میلیارد دلار واردات دارد که ایران کمتر از یک میلیارد دلار از آن سهم دارد، بر این اساس سعی شده با موافقتنامه تجارت ترجیحی ایران و اندونزی برای محصولات ایرانی بازار ایجاد کنیم.

کاوه دلیری مدیرکل دفتر شرق آسیا و اقیانوسیه سازمان توسعه تجارت با بیان اینکه موافقتنامه تجارت ترجیحی ایران و اندونزی حدود هشت سال مسکوت مانده بود و نیاز بود مذاکرات احیا شود، اظهار کرد: فرایند احیای موافقتنامه تجارت ترجیحی ایران و اندونزی و تهیه لیست حدود یک‌سال طول کشید.

به گفته وی، در حال حاضر تشریفات قانونی اجرای این موافقتنامه در ایران طی شده و تحت عنوان لایحه‌ای از سوی دولت به مجلس تقدیم و به تصویب نمایندگان مجلس رسیده است که این فرآیند قانونی تاجرای کامل ادامه دارد.

دلیری با بیان اینکه به‌طور کلی بیش از ۸۵ درصد از محصولاتی که صادر می‌کنیم مواد پایه نفتی است و بازار اندونزی هم مستثنی نیست، تصریح کرد: در این موافقتنامه کالاهایی که پتانسیل صادراتی دارند و مورد نیاز اندونزی هستند هم دیده شده است.

تجارت ۵ میلیارد دلاری ایران و چین در ۴ ماه

کمرك چین از ۵۷ میلیارد دلار این کشور با ایران در ۴ ماهه نخست سال جاری میلادی خبر داد. این رقم نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش ۳ درصدی داشته است. ارزش مبادلات دو کشور در ماه‌های ژانویه تا آوریل سال ۲۰۲۳ بالغ بر ۵ میلیارد و ۲۳۱ میلیون دلار اعلام شده بود.

واردات چین از ایران در ۴ ماهه نخست ۲۰۲۳ با افزایش ۲ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه شده و به ۱ میلیارد و ۵۴۸ میلیون دلار رسیده است. چین در مدت مشابه سال قبل ۱ میلیارد و ۵۲۳ میلیون دلار کالا از ایران وارد کرده بود.

اما ارزش صادرات چین به ایران در ۴ ماهه ۲۰۲۳ با کاهش ۵ درصدی مواجه شده و به ۳ میلیارد و ۵۰۹ میلیون دلار رسیده است. چین در ماه‌های ژانویه تا آوریل سال قبل ۳ میلیارد و ۷۰۸ میلیون دلار کالا به ایران صادر کرده بود.

توانمندی ایران در

افزایش صادرات

زغال‌سنگ

میزان ذخایر زمین شناسی زغال‌سنگ کشور حدود ۱۴ میلیارد تن و ذخایر قطعی اکتشاف شده حدود ۲ میلیارد تن است. دبیر انجمن زغال‌سنگ به جایک آتلانین گفت: بخشی از ذخایر زغال‌سنگ کشور مربوط به زغال حرارتی است که به جز مصرف کم در برخی صنایع، مصرف چندانی در کشور ندارد، در حالی که کشور ترکیه سالانه ۲۰ میلیون تن زغال حرارتی وارد می‌کند و ارمنستان و پاکستان نیز از کشورهای وارد کننده زغال حرارتی در همسایگی ما هستند. وی افزود: ایران در حوزه زغال‌سنگ، کشور متوسط و رو به بالایی است که اگر شرایط صادرات مهیا شود می‌تواند در بازارهای جهانی افزایش صادرات داشته باشد. همچنین اگر سرمایه‌گذار از صادرات مطمئن باشد سرمایه‌گذاری می‌کند و دولت باید شرایط صادرات را مهیا کند. دبیر انجمن زغال‌سنگ بیان داشت: سال ۱۴۰۱ به علت جنگ روسیه و اوکراین، قیمت زغال سنگ در دنیا بالا رفت و بازار زغال سنگ رونق گرفت و در این شرایط بود که حدود ۴۰۰ میلیون دلار سهم صادرات زغال سنگ کشور شد.